

Efteropgaver – Mission Kold Krig

Trumandoktrinen

Præsident Truman stod bag Trumandoktrinen i USA. Undersøg Trumandoktrinen betydning for Den kolde krig.

Se elevopgave om Trumandoktrinen herunder

Spionage

Spionage og frygt var en del af Den Kolde Krig. Analysér sangen *Sasha Anderson* om spionen, der angav sine venner. Tekst og melodi: Efter Festen (c) 2012.

Se sangtekst og arbejdsspørgsmål herunder

TRUMANDOKTRINEN ERKLÆRES 12. MARTS 1947

Fra 1945 var Østeuropa under sovjetisk kontrol, og de østeuropæiske stater fik påtvunget kommunistiske etpartisystemer efter sovjetisk model.

Uddrag fra den amerikanske præsident Trumans tale:

"I dette øjeblik i verdenshistorien må næsten hver eneste nation vælge mellem alternative livsformer. Valget er alt for ofte ikke frit. Den ene livsform bygger på flertallets vilje og er kendetegnet ved frie institutioner, en repræsentativ regering, frie valg, garantier for individuel frihed, ytrings- og religionsfrihed og frihed for politisk pres.

Det andet system er baseret på et mindretals vilje, som med magt påtvinges flertallet. Det sætter sin lid til terror og undertrykkelse, en kontrolleret presse og radio, valgsvindel og undertrykkelse af personlig frihed.

Jeg mener, at USAs politik må være at støtte frie folk, som yder modstand mod forsøg på undertrykkelse fra bevæbnede mindretal eller gennem pres udefra.

Jeg mener, vi må hjælpe frie folk til at forme deres egen skæbne på deres egen måde.

Jeg mener, at vores hjælp først og fremmest skal være økonomisk og finansiel bistand, som er vigtig for økonomisk stabilitet og ordnede politiske forhold."

Kilde: Bryld og Haue, Kilder til Den Nye Verden, 1997, s. 18-21

Arbejdsspørgsmål:

1. Hvilke styreformer hentyder Truman til? Find de ord i teksten, som Truman bruger til at beskrive den ideologi han selv tilhører og den Sovjet tilhører.
2. Hvordan beskriver Truman sine modstandere? Find eksempler i teksten eller se hele talen på nettet
3. Ud fra den viden du har nu, skal du beskrive hvad der kendetegner henholdsvis liberalisme og socialisme.
4. Truman holdt talen til den amerikanske kongres. Hvem er talen også til? - og hvad er formålet med talen?
5. Hvordan fremstiller han verdenssituationen?
6. Hvad betød Trumandoktrinen og hvilken indvirkning havde den på tiden efter Cuba krisen? Kan du nævne et eller flere lande hvor USA efterfølgende har blandet sig?

Du kan evt. hente hjælp her:

<http://www.langelandsfortet.dk>

<https://faktalink.dk/titelliste/cubakrisen>

SKOLETJENESTEN
KØBENHAVNS BEFÆSTNING

http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/USA_og_Nordamerika/USA_efter_1945/Trumandoktrinen

<https://faktalink.dk/titelliste/vietnamkrigen>

Ind i historien 3, side 151. Claus Buttenschøn og Olaf Ries. Alinea

Det historiske overblik af Jens Aage Poulsen. Gyldendal

Politikens Verdens Historie af Jens Skovmand. Politiken

Gads Historiske Leksikon. Gads forlag

SASCHA ANDERSON

En sjælden moralsk overmagt
Vær dog på vagt
Hvordan kan du vide dig sikker
Fornemmer du det, der stikker*

Under cover skribent*
Poetisk dissident*
Der sku' ikke mere til
Før han valgte et dobbeltspil

Hvad tænkte han på,
at han sku nå
Hvor tænkte han på
at det sku gå
Hvem tænkte han på,

Hvad ville der ske,
hvis alle ku' se
hvad ville bestå
af det man forudså

Sandhedens time
Kan forstyrres af et regime
Djævel, hvor ta'r du mig hen?
Jeg kan ikke mere holde igen

En helt kompetent*
Dobbeltagent
Måske sker det igen
Ville han være din ven

Hvad tænkte han på,
at han sku nå
Hvor tænkte han på
at det sku gå
Hvem tænkte han på,

Hvad ville der ske,
hvis alle ku' se
hvad ville bestå
af det man forudså

Meningen er fri
Der er stadig langt til Stasi*
Men hvem kan du stole på
Når der ikke er mere ilt at få

Hvad tænkte han på,
at han sku nå
Hvorhen tænkte han på
at det sku gå
Hvem tænkte han på,

SKOLETJENESTEN
KØBENHAVNS BEFÆSTNING

Hvad ville der ske,
hvis alle ku' se
hvad ville bestå
af det man forudså

Hvad tænkte han på
når han sku gå
hvad venter de på ikke at nå
hvad venter de på

Hvad ville de få
hvis de kunne forstå
hvad ville de nå
som de ikke forudså

* Stikker = en person, der afslører folks hemmeligheder, og får penge af politiet for det

*Skribent = forfatter

*Dissident = politisk flygtning

*Kompetent = dygtig

*Stasi = det hemmelige politi, der mange anholdte uskyldige

Sascha Andersson

Sasha var spion under Den Kolde Krig, og en af de bedste stikkere STASI nogensinde havde haft. Han boede som ung i Østberlin, hvor han var kunstner. Her sagde han mange kritiske ting om den sovjetiske regering. Derfor var han populær i Vesten, og senere stak han også af til friheden i Vestberlin.

Sasha havde mange venner, der også var kritiske overfor det politiske styre i deres land. Alle hans venner stolede på ham.

Men Sasha var spion for STASI, det hemmelige sovjetiske politi. Han fortalte politiet, når hans venner sagde kritiske ting om Sovjetunionen. Det var forbudt at sige noget negativt, så vennerne blev anholdt og kom i fængsel.

1. *Hvad vil det sige at have ytringsfrihed? Undersøg hvad ordet betyder.*

2. *Forestil dig, at du og dine forældre måske blev overvåget af din bedste vens forældre, fordi de var spioner? Hvordan ville du føle?*

3. *Forestil dig at din bedste vens far meldte din mor til politiet, fordi hun sagde, at politikerne er dumme? Hvad ville du gøre?*

4. *Hvad ville du gøre, hvis du ikke kunne stole på nogen, heller ikke din allerbedste ven?*

5. *Hvordan ville du føle, hvis du kun måtte have dine tanker inde i hovedet fordi det ville være farligt at sige dem til andre?*

6. *Hvordan ville du have det, hvis du ikke kunne vide, om der var nogen der lyttede med, når du talte i mobiltelefon med dine venner?*

7. *Sangen fortæller om en hemmelig spion: "Måske sker det igen. Ville han være din ven?" Tror du det kan ske igen for dig og en ven?*

SKOLETJENESTEN
KØBENHAVNS BEFÆSTNING